

ת"פ 27735/02/21 - מדינת ישראל נגד שחאדה אבו שחאדה (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 27735-02-21 מדינת ישראל נ' אבו
שחאדה(עציר)
בפני כבוד השופטת רונית בש
בעניין: מדינת ישראל
המאשימה נגד
שחאדה אבו שחאדה (עציר)
הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום שתוקן במסגרת של הסדר טיעון, בביצוע העבירות, כדלקמן: ייצור, הכנה והפקה- עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג- 1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית- עבירה לפי סעיף 7(א)-ו(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים; כלים- עבירה לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים; גניבת חשמל- עבירה לפי סעיף 400 לחוק העונשין. במסגרת ההסדר סוכם כי תומצא הודעה מוסכמת לתיק בית המשפט לאחר בירור בחברת החשמל לעניין סכום הגניבה בגין שלושה חודשי צריכה. מהודעה זו עולה כי סכום אומדן גניבת החשמל עומד על סך של 52,835 ₪.

כתב האישום המתוקן

2. בעובדות כתב האישום המתוקן נטען כי במועד שאינו ידוע למאשימה במדויק, לכל הפחות מספר חודשים עובר ליום 2/2/21, קיבל הנאשם חזקה בבית מגורים בכפר ג'ת. לבית דלת כניסה ראשית, המובילה לחדר מגורים, ודלת נוספת בסמוך לדלת הכניסה, המובילה למרתף הבית (להלן: הבית). הנאשם החזיק בבית מאותו מועד ועד ליום 2/2/21, לבדו או יחד עם אחרים, והיה מגיע לבית מפעם לפעם. במועדים שאינם ידועים למאשימה במהלך התקופה, לצורך גידול סם מסוכן מסוג קנבוס ללא היתר וללא רישיון, צייד הנאשם, לבדו או יחד עם אחרים את הבית, ובכלל זאת את מרתף הבית, בציוד ייעודי, לרבות 6 מזגנים, 104 מנורות, 80 שנאי חשמל, 8 מאווררים, 1020 אדניות, 5 פילטרי אוויר, 9 מפוחים ומסנן אחד (להלן: הכלים).

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, במהלך התקופה, חיבר הנאשם, לבדו או יחד עם אחרים, את הבית, ובכלל זאת מרתף הבית, למתקני חברת החשמל, בחיבור תת קרקעי ישיר, שלא דרך מונה חשמל, באופן בו עקף את החיבור התקני של חברת החשמל במבנה ובכך גרם להטיית חשמל במרמה אל הבית, ונטל וצרך חשמל במשך 3 חודשים עובר לפברואר 2021, מבלי שהיה זכאי לכך ומבלי לשלם עבור החשמל. בהמשך לאמור לעיל, במהלך התקופה, גידל הנאשם בבית, ובכלל זאת במרתף הבית, לבדו או יחד עם אחרים, כמויות גדולות של סם מסוכן מסוג קנבוס, והחזיק בסם ובכלים, שלא לשימוש עצמי, ללא היתר וללא רישיון. בתאריך 2/2/21 גידל הנאשם בבית, ובכלל

זאת במרתף הבית, 710 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס, והחזיק בסם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל נטו העולה על 100 ק"ג, וזאת שלא לשימוש עצמי, ללא היתר וללא רישיון.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם בן 58, נשוי ואב ל-4. הנאשם גדל בעיר לוד, סיים 7 שנות לימוד והינו אנאלפבית. לאורך השנים לא גילה הנאשם יציבות תעסוקתית על רקע מאסרים שריצה וב-8 השנים האחרונות התקיים מקצבת נכות נוכח מצבו הבריאותי. מגיליון המרשם הפלילי עולה כי לחובתו הרשעות קודמות בגין עבירות סמים, הלנת תושב זר, רכוש, אלימות וניהול ארגון פשיעה. הנאשם ריצה תקופות מאסר רבות וארוכות, כאשר לפני כ-9 שנים שוחרר ממאסר האחרון שנמשך 6 וחצי שנים בגין עבירות סמים.

4. אשר לביצוע העבירות הנוכחיות, הנאשם התקשה לשאת באחריות אישית למעשים המיוחסים לו ונטה להשליך את האחריות למעשים על גורמים חיצוניים- מצבו הכלכלי והבריאותי ואחרים בסביבתו. לדבריו, כיום חש חרטה על מעשיו. עם זאת התרשם שירות המבחן כי הנאשם נטה להשתמש במנגנונים של השלכה והכחשה וממזער ממשמעות חומרת מעורבותו בעבירות.

5. בבואו להעריך את הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד אל מול גורמי הסיכוי לשיקום, התרשם שירות המבחן מאדם מבוגר בעל רקע בתחום הסמים שגדל בקונסטלציה משפחתית מורכבת והתקשה לשמור על יציבות תעסוקתית במהלך חייו. צוין כי יכולותיו הרגשיות מצומצמות. שירות המבחן התייחס לעברו הפלילי של הנאשם בתחום הסמים, וכן למאסרים שריצה אשר לא הובילו להפחתת מעורבותו בפלילים. כמו כן, התייחס שירות המבחן לקווי אישיותו הבעייתיים של הנאשם. שירות המבחן סבור כי חוסר הבהירות לגבי הנסיבות שהובילו את הנאשם לביצוע העבירות לצד קושי שלו במתן אמון בגורמי סמכות וטיפול, מעלים יחד עם גורמי הסיכון האחרים את הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד ע"י הנאשם. כגורמי סיכוי לשיקום, התייחס שירות המבחן להכרתו הראשונית של הנאשם במעשים המיוחסים לו ולדבריו לפיהם בשנים האחרונות הוא נמנע משימוש בסמים. בנוסף, שירות המבחן התייחס לכך כי מאז שחרורו ממאסרו האחרון לפני כ-9 שנים ועד למעורבותו בעבירות הנדונות לא עבר הנאשם על החוק.

6. שירות המבחן מעריך כי אורח חייו העברייני והמוכר של הנאשם לאורך השנים, לצד גורמי הסיכון שפורטו לעיל, מצביעים על סיכון גבוה להישנות ביצוע עבירות בעתיד. נוכח האמור לעיל, ובהינתן חומרת העבירות, ההמשכיות בביצוען והערכת הסיכון להישנות עבירות, אין באפשרות שירות המבחן להמליץ על חלופת ענישה או חלופת שיקום במסגרת הקהילה, העשויות להפחית את רמת הסיכון הגבוהה.

הראיות לעונש וטיעוני הצדדים לעונש

7. במסגרת ראיות המאשימה לעונש הוגש גיליון המרשם הפלילי של הנאשם (1/ט) ממנו עולה, כי לחובת הנאשם 13 הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות סמים, ניהול ארגון פשיעה, איומים, ועבירות רכוש. בגין כל אלו ריצה הנאשם

מאסרים קודמים, חלקם לתקופות משמעותיות, אשר לא הרתיעוהו, לשיטת המאשימה, מלשוב ולבצע עבירות.

8. במסגרת ראיות ההגנה לעונש העידו אשת הנאשם ושתי בנותיו. חלף חקירה ראשית הוגש מכתב מטעם אשת הנאשם- הגב' מנאל אבו שחאדה (נע/1) בו סיפרה על הקשיים הכלכליים ובעיקר הנפשיים שהיא חווה נוכח היעדרותו של בעלה וביקשה את רחמיו של בית המשפט אף כי בחקירתה הנגדית הבהירה כי מצבה הכלכלי של המשפחה שפיר. כמו כן, הוגש חלף חקירה ראשית מכתבה של הבת- הגב' נורין אבו שחאדה (נע/2). עדה זו סיפרה אף היא על הקשיים שחווה המשפחה נוכח היעדרותו של הנאשם. העדה סיפרה גם על דאגתה לנאשם בשל מצבו הבריאותי הקשה וביקשה כי בית המשפט יתחשב בכל אלו. עוד העידה מטעם ההגנה בתו הבכורה של הנאשם, הגב' איסלאם אבו שחאדה, אשר סיפרה עד כמה מורגש חסרונו של הנאשם בקרב כל בני המשפחה ועל הקושי בהתמודדות בלעדיו.

9. בטיעוניו לעונש התייחס ב"כ המאשימה לעובדות כתב האישום המתוקן כמלמדים על חומרת מעשיו של הנאשם. צוין כי הנאשם גידל 710 שתילים מסוג קנבוס במשקל של מעל 100 ק"ג נטו, על פני תקופה של מספר חודשים, תוך גניבת חשמל בסכום ניכר. ב"כ המאשימה טען כי במעשיו פגע הנאשם בערכים חברתיים חשובים, וציין כי הסמים מזיקים ופוגעים בשלום הציבור ובריאותו, וכי ייצור וגידול סמים ללא פיקוח והפצתם בקרב הציבור מביאים לפגיעה נרחבת בסדר הציבורי. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הדגיש ב"כ המאשימה את התכנון שקדם לביצוען, העולה מעצם קבלת החזקה בדירה, הציוד שהובא אליה לצורך גידול הסם וכן ההתחברות הפיראטית לרשת החשמל. עוד נטען כי חלקו של הנאשם מלא ובלעדי, וכי הנזק הצפוי מביצוע העבירות הוא גדול נוכח כמות הסם. צוין עוד כי המניע שהוביל לביצוע העבירות הוא בצע כסף. ב"כ המאשימה הבהיר כי יש לדחות כל טענה לפיה יש להקל עם הנאשם נוכח סוג הסם, שכן התחשבות זו מתייחסת לצרכני הסמים ולא למגדלי ומפיצי הסם עמם יש להחמיר.

10. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ציינה המאשימה את עברו המכביד של הנאשם הכולל בחובו הרשעות בעבירות דומות. עוד הפנה ב"כ המאשימה לתסקיר שירות המבחן המלמד כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על מעשיו וממזער מחומרתם. כמו כן, ציינה התרשמות שירות המבחן, ולפיה הנאשם מגלה קושי בשליטה על דחפיו, וזאת לצד הערכה כי אורח חייו העברייני של הנאשם לאורך השנים יחד עם גורמי הסיכון הרבים, מצביעים על סיכון גבוה להישנות ביצוע עבירות דומות על ידו בעתיד.

11. בסיכומו של דבר, נוכח כל האמור לעיל, ולאחר שהגיש אסופת פסיקה לתמיכה בעמדתו לעונש (ט/2), ביקש ב"כ המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 2.5 ל- 4.5 שנות מאסר בפועל לצד קנס ופסילת רישיון נהיגה. בהינתן עברו הפלילי של הנאשם והאמור בתסקיר שירות המבחן בעניינו, מבקשת המאשימה לקבוע את עונשו ברף הגבוה של המתחם לו היא עותרת.

12. הסנגור הגיש את טיעוניו לעונש בכתב תוך צירוף מסמכים הנוגעים למצבו הרפואי של הנאשם (נע/3) וכן הוסיף וטען בעל-פה. בטיעוניו לעונש הדגיש הסנגור כי הענישה במשפט הפלילי היא לעולם אינדיבידואלית, ומשכך אין מדובר בחישוב אריתמטי הנגזר רק מסעיף העבירה בה הורשע הנאשם וחומרת העבירה. הסנגור הפנה לאסופת פסיקה, תוך שציין כי פסקי הדין בה משקפים מקרים בהם הורשעו נאשמים בעבירות גידול בכמויות דומות ואף גבוהות מאלו שיוחסו לנאשם. נוסף על כך נטען כי בחלק ניכר מפסקי הדין באותה אסופה דובר בנאשמים שהורשעו כמבצעים עיקריים,

בשונה מהנאשם אשר לשיטת הסנגור הוא מבצע משני בלבד. נטען לעניין זה כי חלקו של הנאשם במלאכת גידול הסם היא שולית, כך שלמעשה היה מקום להרשיעו אך בעבירת סיוע בלבד. עוד נטען, כי ישנו צבר ראיות המלמד על מעורבותם של גורמים נוספים, אשר נגדם כלל לא הוגש כתב אישום. עוד הפנה הסנגור לתיקונים המשמעותיים שנעשו בכתב האישום הנוגעים לכמות הסם ולמשך תקופת הגידול. בנקודה זו הפנה הסנגור לכך שהוסכם בין הצדדים, כי תקופת צריכת החשמל היא 3 חודשים בלבד וביקש ללמוד מכך על משך ביצוע העבירות. אשר לנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות, הפנה הסנגור לתסקיר שירות המבחן וטען, כי המצוקה הכלכלית הקשה אליה נקלע הנאשם היא שעמדה בבסיס ביצוע העבירות. צוין כי הנאשם קיווה לסייע לילדיו לא רק "לשרוד", אלא אף לרכוש השכלה ולהתפתח מקצועית. הסנגור הוסיף וטען, כי יש לאבחן לקולה עבירות שעניינן סם מסוג קנבוס שכן פגיעתם של סמים אחרים הרסנית יותר. בסיכומי של דבר, טוענת ההגנה למתחם עונש הולם הנע בין 12-30 חודשי מאסר בפועל.

13. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ציין הסנגור את הודאת הנאשם בהזדמנות הראשונה בעובדות כתב האישום המתוקן, על כל המשתמע מכך. עוד צוין כי הנאשם נתון במעצר תקופה ממושכת של כ- 10 חודשים בתנאים קשים. אשר לעברו הפלילי של הנאשם, נטען כי מעיון במרשם הפלילי עולה כי מחצית מן העבירות התיישנו, וכי הרשעתו האחרונה של הנאשם היא משנת 2004. לדעת הסנגור, האמור לעיל מלמד על מאמציו של הנאשם לאורך השנים לחזור למוטב ולהתנהל באופן תקין. הסנגור הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן, תוך שטען כי בניגוד להתרשמותו של שירות המבחן, הנאשם לוקח אחריות מלאה על חלקו בביצוע העבירות. הסנגור סבור, כי בכל אלו יש כדי ללמד על רמת סיכון נמוכה יותר להישנות עבירות דומות מזו אותו העריכה קצינת המבחן. עוד הפנה הסנגור למסמכים רפואיים הנוגעים לבנו הצעיר של הנאשם (נע/4) וביקש לתת את הדעת לפגיעה של העונש בבני משפחתו של הנאשם.

14. הסנגור הפנה גם לאסופת מסמכים רפואיים בעניינו של הנאשם וטען, כי מתקיימות בעניינו נסיבות המצדיקות סטייה לקולה ממתחם העונש הולם וזאת נוכח מצבו הרפואי של הנאשם, ובהסתמך על פסק הדין שניתן בע"פ 5669/14 לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל (29/12/15) (להלן: הלכת לופוליאנסקי). נטען כי קיים חשש ממשי שמא המשך שהייתו של הנאשם במאסר יביא לנזק של ממש למצבו הגופני והנפשי.

15. בסיכומי של דבר, נטען כי נוכח מידת מעורבותו של הנאשם בביצוע העבירות והעובדה שלא הוגשו כתבי אישום נגד מעורבים נוספים, ובהתחשב בגילו ובמצבו הרפואי של הנאשם, וכן בפגיעה הקשה של מעצרו בבני משפחתו ובלקייחת האחריות על ידו, הרי שיש להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם תוך סטייה לקולה ממתחם העונש הולם.

16. להלן דברי הנאשם בדיון לפני:

"המצב הבריאותי שלי לא טוב בכלל, עוד לפני המעצר, רופאת ריאות שלחה אותי לבית החולים וולפסון שאמשיך בטיפול הכנה להשתלת ריאות. אבל אני נעצרת, בתוך המעצר לא לקחו אותי לשם, לקחו אותי למקום אחר כן, חלק מהטיפול נתנו לי, אבל רופא השב"ס התייחס אלי ונתן לי, אבל הטיפול שלי היה צריך להיות בוולפסון, ולא הייתי צריך לשבת את כל התקופה הזו במעצר, הייתי צריך להיות בוולפסון ולעשות ניתוח. הבת שלי עומדת להתחתן, אני מבקש להתחשב במשפחה שלי, בילדים שלי, יש לי ילד פגוע מתאונה, כל הזמן

אני רק מדבר איתו בטלפון, אני מבקש להתחשב בי ולתת לי ללכת הביתה, אני מוכן לכל תנאי שייקבע. מה שמבקש התובע זה לא הגון בכלל. ישבו איתי במעצר הרבה אנשים על תיקים כמוני, והם לא ישבו הרבה כמוני, הלכו הביתה. אני מבקש להתחשב בי, אני רוצה ללכת לבית החולים וולפסון, לקבל טיפול, המצב הבריאותי שלי קשה לי מאוד בפנים, הם כל הזמן מעשנים ואני לא יכול לסבול את כל זה, בגיל שלי אני לא בנוי לשבת במעצר, נכון שעשיתי טעות, ואני מצטער על הטעות ואני מוכן לכל תנאי שבית המשפט ייקבע".

דין והכרעה

17. הערכים המוגנים בעבירות הסמים למיניהן הם שלום הציבור ובטחונו. בע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל (8/3/17) קבע כבוד השופט ג'ובראן כי "ההלכה בעניין עבירות סמים קובעת כי נוכח חומרתן הרבה של אותן העבירות יש להתמודד מולן באמצעות ענישה משמעותית...". (שם, פסקה 10). כך גם קבע זה מכבר בית המשפט העליון, בציינו כי "ההחמרה בענישה בגין עבירות סמים משרתת את מטרות הגמול וההרתעה, שהן היעדים העיקריים של הענישה בתחום הסמים" (ע"פ 211/09 שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל (22/6/10)). בית משפט העליון שב ועמד על הצורך להטיל ענישה מרתיעה גם כאשר עסקינן בעבירות המבוצעות בסמים קלים מסוג קנבוס, עבירות שהפכו לנפוצות מאוד לאחרונה. בע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל (12/8/18), נאמרו לעניין זה הדברים הבאים:

"ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס... מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018... זלגה שלא בטובה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטרילית" של סמים. ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם".

18. התופעה של הקמת "מעבדות" לגידול קנבוס בדירות מגורים הפכה לשכיחה ולפיכך הדרך לבער תופעה זו היא בענישה מחמירה, למען יראו וייראו. במקרה שבפנינו צייד הנאשם את הבית הנזכר בכתב האישום, אם לבדו ואם יחד עם אחרים, וזאת לשם גידול סם מסוכן מסוג קנבוס, ללא היתר וללא רישיון. הנאשם אף גנב חשמל בסכום של 52,835 ₪, ואף זאת לצורך גידול הסמים, כאשר עסקינן בגידול של כמויות גדולות של סם מסוכן מסוג קנבוס, במשך לכל הפחות מספר חודשים, בהיקף של 710 שתילים ובמשקל נטו העולה על 100 ק"ג.

19. המניע לביצוע העבירות שלפנינו הוא מניע כלכלי מה גם שהנאשם עצמו סיפר לשירות המבחן כי מצבו הכלכלי הביאו לביצוע העבירות וכך גם טוענת ההגנה בטעוניה לעונש. מכתב האישום המתוקן עולה, אמנם, כי הנאשם החזיק בבית הנ"ל לצורך גידול הסמים, לבד או עם אחרים, וכן כי צייד הנאשם, לבד או עם אחרים, את אותו בית בציוד ייעודי

לצורך גידול הסמים ואף חיבר, כאמור, לבד או אם עם אחרים, את הבית למתקני חברת החשמל שלא דרך מונה חשמל. אולם, איך בכך שיתכן ולנאשם חברו גורמים נוספים לצורך ביצוע העבירות כדי להפחית מחומרת מעשיו של הנאשם, וזאת בהינתן חומרת העבירות, לרבות הכמות הגדולה של הסמים בה עסקינן. כאן יוטעם כי טענת הסנגור לפיה חלקו של הנאשם במלאכת גידול הסם הוא שולי, נטענה בעלמא וללא כל תימוכין מבחינה ראייתית וכך גם נטענה ללא כל ביסוס טענתו לפיה יש צבר של ראיות המלמד על מעורבות גורמים נוספים נגדם כלל לא הוגש כתב אישום. מעבר לכך אזכיר כי הנאשם הורשע, מכוח הודאתו, בביצוע מכלול העבירות כמבצע עיקרי, כך שאין ממש בטענת הסנגור לפיה היה מקום להרשיע את הנאשם בעבירה של סיוע בלבד.

20. להמחשת מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות סמים בהתייחס למעבדה לגידול סם, תובא הפסיקה הבאה:

· בע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל (8/3/17) דובר על נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם, סחר והספקת סם ונטילת חשמל במרמה. הנאשם הקים מעבדה וגידל בה 282 שתילים במשקל של 87.25 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע כי המתחם הראוי הינו בין 28 ל-48 חודשי מאסר בפועל. לנאשם עבר פלילי אולם זה היה מאסרו ראשון. אותו נאשם נדון ל-36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, וקנס בסך 40,000 ₪. ערעורו לביהמ"ש העליון נדחה.

· בע"פ 5807/17 דרחי נ' מדינת ישראל (18/6/18) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של גידול סם מסוכן והחזקת סם שלא לצריכה עצמית. הנאשם הקים מעבדה לגידול סם מסוג קנבוס בה נמצאו סמים במשקל של 76.85 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש של 30 חודשי מאסר בפועל בהתחשב בעובדה כי היה בעל עבר פלילי שאינו מתחום הסמים וכי זה לו מאסרו הראשון.

· בע"פ 5093/17 לזר בקשט נ' מדינת ישראל וע"פ 5103/17 בינימין איליספוב נ' מדינת ישראל (01/01/18) המערערים הורשעו, על יסוד הודאתם, בעבירות של קשירת קשר לפשע ועבירת ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן. במקום נתפסו שתילים במשקל כולל של 131 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 30 ל-48 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער בע"פ 5103/17, בין היתר, מאסר בפועל של 34 חודשים וקנס בסך 50,000 ₪ ועל המערער בע"פ 5093/17, בין היתר, מאסר בפועל של 30 חודשים, וקנס של 50,000 ₪. בית המשפט העליון ציין כי העונש שהושת על המערערים אינו חורג מרף הענישה הנוהג, אך החליט להפחית 6 חודשים מתקופות המאסר שנגזרו על המערערים, בשל היעדר עבר פלילי, תסקירים חיוביים והעובדה כי נתפסו טרם החלו בייצור ובשיווק הסם.

· ע"פ 871/20 אברהם אברג'יל נ' מדינת ישראל (30/3/20) - נאשם זה הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לאחר שהקים מעבדה בה נתפסו שתילים במשקל 80 ק"ג. לנאשם עבר פלילי כבד שהתיישן, וביהמ"ש המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע החל מ-22 ועד ל-46 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם עונש מאסר בפועל למשך 26 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסך 20,000 ₪. ערעורו של הנאשם נדחה.

ת"פ (מחוזי ב"ש) 69278-05-18 מדינת ישראל נ' מוחמד אלוכילי (24/11/19)- הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן והחזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית. הנאשם גידל כ- 558 שתילים של סם מסוכן מסוג קנביס במשקל 97 ק"ג נטו. הנאשם נעדר עבר פלילי. נקבע כי מתחם העונש ההולם הוא בין 18 ל- 48 חודשי מאסר בפועל. הוטל על הנאשם עונש של 27 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 30,000 ₪.

ת"פ (מחוזי מרכז) 30876-03-17 מדינת ישראל נ' בן אדיבה (20/9/18)- נאשם 1 הורשע בקשירת קשר לפשע, ייצור הכנה והפקה, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, גניבה בנסיבות מיוחדות והחזקת חצרים להכנת סמים. נתפסו 1,246 שתילים במשקל 140 ק"ג נטו. נקבע מתחם עונש הנע בין 28-52 חודשי מאסר בפועל והוטל עונש של 30 חודשי מאסר בפועל בהתחשב בעובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי.

ת"פ (מחוזי חיפה) 59971-01-17 מדינת ישראל נ' גד פרץ (12/09/17)- הנאשם בעל עבר נקי הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של ייצור הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ועבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית. הנאשם החזיק במעבדה סם במשקל כולל נטו של כ-170 ק"ג שלא לשימוש עצמי. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 30 עד 48 חודשי מאסר בפועל. הוטל עונש מאסר בפועל למשך 36 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסך 20,000 ₪.

ת"פ (מחוזי מרכז) 46662-04-15 מדינת ישראל נ' סגל (03/02/16)- במקרה זה הנאשם הורשע על-פי הודאתו בביצוע עבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים המשמשים להכנת סם. נתפס קנבוס במשקל נטו של 78.8 ק"ג וצויד לגידול הסם בדירה אותה שכר הנאשם ובה הקים מעבדה. הנאשם נעדר עבר פלילי. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל. הוטל עונש של 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 20,000 ₪.

21. לאחר ששקלתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות ע"י הנאשם, את נסיבות ביצוען, לרבות כמות הסמים הגדולה וכן בחנתי את מדיניות הענישה הנהוגה, לרבות הפסיקה אליה הפנה כל אחד מהצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 24 עד 48 חודשי מאסר בפועל.

22. אין מקום בתיק זה לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם כפי שמבקשת ההגנה. הסנגור בדיון לפניי ביקש כי "בשל הנסיבות המיוחדות של נאשם זה, מצבו הרפואי, גילו, הפגיעה במשפחתו, יש לחרוג מהמתחם" ויש להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם. המחוקק קבע בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין כי ניתן לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם אך מטעמים הנוצרים בשיקומו של הנאשם. דא עקא שבהינתן עברו הפלילי המכביד של הנאשם, וכן בהינתן התמונה העולה ממקרא תסקיר שירות המבחן לגבי הנאשם, לרבות ההערכה בדבר קיומו של סיכון גבוה להישנות ביצוע עבירות על-ידו, הרי שברי כי אין מקום לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם מטעמים של שיקום. הסנגור סומך, כאמור, את בקשתו הנ"ל על הלכת לופוליאנסקי במסגרתה קבע בית המשפט העליון כי ניתן לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם גם מטעמי צדק. באותה הלכה נקבע באופן ברור כי "בבוא בית המשפט לשקול חריגה מטעמי צדק ממתחם העונש ההולם, שומה עליו לאזן בין טעמי הצדק המצדיקים חריגה מן המתחם לבין חומרת המעשים שבהם הורשע

הנאשם", וכן נקבע כי, מטעמי צדק, בשל מצבו הרפואי של נאשם, ניתן לסטות לקולה מהמתחם לאחר בחינה "אם עונש של מאסר בפועל עלול לסכן את חייו של מי שהורשע בדין או לקצר בצורה ניכרת את תוחלת חייו", תוך שקילה מנגד של "חומרת המעשים שבהם הורשע" (שם, פסקה 221). עוד נקבע בהלכת לופוליאנסקי כי "גם נאשם החולה במחלה קשה, או כזה שהמאסר יסב לו סבל רב וייחודי, עלול להישלח לשאת בעונש מאסר בפועל, מאחורי סורג וברית. הדברים נכונים גם כאשר עסקינן במי שמצבו הבריאותי רעוע" (פסקה 222). בית המשפט העליון קבע עוד בפסיקתו כי "הנחת המוצא היא שגורמי הרפואה בשירות בתי הסוהר ערוכים לטפל באסירים במצבים רפואיים שונים, כולל מצבים רפואיים שאינם פשוטים, וחזקה היא שהאסיר יקבל את הטיפול הרפואי לו הוא נזקק בין כתלי בית הסוהר" (רע"פ 1076/16 חיים כהן נ' מדינת ישראל (11/2/2016) וכן ראו: הלכת לופוליאנסקי, פסקה 222).

23. ומהתם להכא: במקרה דנן לא השתכנעתי ממקרא החומר הרפואי שהציגה ההגנה (נע/3) ומטיעוני הסנגור, כי מאסר בפועל עלול לסכן את חייו של הנאשם או לקצר בתקופה ניכרת את תוחלת חייו, מה גם שהנאשם נמצא במעצר במשך תקופה משמעותית ולא הובאה בפניי כל ראיה כי המעצר הרע את מצבו הרפואי באופן ממשי. גורמי הרפואה בשב"ס ערוכים לטפל בעצורים ובאסירים וחזקה היא כי הנאשם יקבל את הטיפול הרפואי לו הוא נזקק בין כתלי בית הסוהר. בנסיבות אלו, אין מקום לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם מטעמים של צדק הנועצים במצבו הרפואי של הנאשם.

24. במסגרת סקירת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, אציין לקולה את הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן מיד לאחר תיקונו, דבר שחסך את העדת עדי התביעה ואת זמנו היקר של בית המשפט. עוד אציין לטובת הנאשם את מצבו הרפואי העולה מהתייעוד הרפואי שהוגש בענייניו (נע/3) ולפיו סובל הנאשם מתחלואים שונים, לרבות מחלת ריאות. לכל אלה אוסיף את הפגיעה בבני משפחת הנאשם ובמיוחד בבנו הקטן הלומד במסגרת של חינוך מיוחד, כתוצאה ממעצרו הממושך של הנאשם ומהמאסר שיושת עליו בתיק זה. לחובת הנאשם אציין את עברו הפלילי המכביד אף שבשנים האחרונות לא הורשע בפלילים, דבר שלטענת הסנגור, מלמד על מאמצי הנאשם להתנהל באופן תקין. עוד אציין לחומרה את העובדה שהנאשם התקשה לשאת באחריות אישית למעשים המיוחסים לו ונטה להשליך בפני שירות המבחן את האחריות על מעשיו על גורמים חיצוניים, דבר המצביע על כך שהנאשם אינו מקבל אחריות מלאה על מעשיו.

25. לאחר ששקלתי את מכלול הטעמים הנ"ל, אני בדעה כי מן הראוי להטיל על הנאשם בתיק זה עונש של מאסר בפועל לתקופה של 32 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו לצד מאסר מותנה משמעותי ומרתיע וקנס, שכן מדובר בעבירות המבוצעות לשם הפקת רווחים כלכליים. בד בבד תושת על הנאשם פסילת רישיון נהיגה כפי שביקשה המאשימה ובהעדר התנגדות לכך מטעם ההגנה, וכן יחולטו פריטי הרכוש הנזכרים בכתב האישום המתוקן א/1.

26. בסיכומי של דבר אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

- למאסר בפועל לתקופה של 32 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 2/2/21 עד היום).
- למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.
- למאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.
- אני דנה את הנאשם לתשלום קנס בסך 20,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים בסך 1000 ₪ כל אחד, החל מיום 15/3/22 ואילך.
אי עמידה באחד מתשלומי הקנס תביא את מלוא יתרת הקנס לפירעון מידי.
- אני מורה על חילוט לטובת קרן החילוט כאמור בסעיף 36ח(א) לפקודת הסמים המסוכנים של הרכוש הנזכר בבקשת החילוט בכתב האישום המתוקן א/1: 6 מזגנים; 104 מנורות; 80 שניאי חשמל; 5 פילטרי אוויר; 9 מפוחים; 8 מאווררים; 1020 אדניות.
- אני מורה על פסילת הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של שנתיים מיום שחרורו ממאסר, זאת מכוח סעיף 37א (א) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

גזר הדין יומצא לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ד' שבט תשפ"ב, 06 ינואר 2022, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד אילנה קוזמינר, ב"כ הנאשם, עו"ד אופנהיימר והנאשם שהובא ע"י שב"ס באמצעות מערכת VC.